

DECIZIE

15 septembrie 2017

municipiul Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău în completul de judecată :

președintele ședinței de judecată, judecătorul	Ulianovschi Xenofon
judecătorii	Balmuș Svetlana și Furdui Sergiu
grefierul	Groian Maria
cu participarea:	
procurorului	Sîli Radu
avocatului părții vătămate	XXXXXXXXXX
avocatului inculpatei	XXXXXXXXXX

judecând, în ședință publică, recursurile: avocatului XXXXXXXXXXXX, în numele părții vătămate Popa Tudor, declarat la 09 ianuarie 2017; procurorului în Procuratura Anticorupție XXXXXXXXXXXX, declarat la 05 ianuarie 2017; avocatului XXXXXXXXXXXX, în numele inculpatei, declarat la 09 ianuarie 2017 – împotriva sentinței Judecătorei Centru, municipiul Chișinău din 23 decembrie 2016 privind-o pe XXXXXXXXXXXX născută la 14 iunie 1951, originară și domiciliată în orașul Cahul, strada A. Donici, nr. 16, fără antecedente penale, moldoveancă, cetățeană a Republicii Moldova;

Conform sentinței atacate:

„ Se încetează procesul penal privind comiterea de către XXXXXXXXXXXX a infracțiunii prevăzute de art. 328 al. (3) lit. d) CP din motivul expirării prescripției tragerii la răspundere penală.

Corpul delict - plicul cu dosarul cadastral a bunului imobil cu nr. 0100117.171 pe 66 file, copia autenticată a registrului bunurilor imobile pe 10 file, dosarul de inventariere tehnică nr. 0100117.171 - pînă la definitivarea sentinței rămân anexate la dosar, iar după aceasta a le restitui Î. S. «CADASTRU»”;

C O N S T A T Ă :

1. Cauza penală a parvenit în instanța de apel la 31 ianuarie 2017, fiind repartizată la 01 februarie 2017.

2. Prima instanță a constatat starea de fapt:

„ XXXXXXXXXXXX activând în funcție de inginer cadastral al Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău, fiind persoană publică, contrar prevederilor art. 2, Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25.02.1998, număr cadastral - număr individual, irepetabil pe teritoriul țării, al bunului imobil. Se atribuie conform procedurii stabilite de legislație și se păstrează pe toată perioada de existență a bunului imobil în calitate de obiect de drept unic; art. 14 alin. (1) lit. c) - Lucrările cadastrale se compun din identificarea bunurilor imobile în baza documentelor ce confirmă drepturile; art. 16 - Lucrările de identificare: alin. (1) Identificarea bunului imobil se efectuează prin confruntarea datelor din cadastru cu datele constatate pe teren, alin. (2) Identificarea bunului imobil se legalizează printr-un act de constatare pe teren, care va conține informații referitoare la gradul de corespundere a datelor despre componența, suprafața și despre alte caracteristici ale bunului imobil cu datele din cadastru, alin. (3) în cazul constatării de modificări în componența bunului imobil, precum și al divizării terenului sau comasării de terenuri, în afara lucrărilor de identificare se vor efectua și alte lucrări cadastrale necesare; art. 40 - înregistrarea dreptului de proprietate comună în diviziune, alin. (1) La înregistrarea dreptului de proprietate comună în diviziune asupra bunului imobil, în registrul bunurilor imobile se indică cota ideală a fiecărui proprietar în patrimoniu, care: a) se determină reieșind din mărimea suprafeței totale sau suprafeței locative fie din valoarea unor încăperi și/sau a suprafețelor unor terenuri, fie în alt mod convenit între co-titularii dreptului de proprietate comună în diviziune și b) se exprimă sub formă de fracție ordinară sau în procente la mărimea sau valoarea bunului imobil și c) se indică în contract sau în alt document ce confirmă drepturile, făcându-se referire la modul de determinare a ei, alin. (2) înscrisul în registrul bunurilor imobile privind mărimea cotei se efectuează în baza documentului ce confirmă cotele determinate în bunul imobil. În cazul în care cotele dintr-un teren și/sau dintr-o construcție capitală stabilite separat sînt indicate în diferite documente ce confirmă drepturile, înscrisul se efectuează conform acestor documente, alin. (3) La înregistrarea nașterii, transmiterii, grevării sau stingerii dreptului de proprietate asupra încăperilor izolate din asociațiile de proprietari ai locuințelor privatizate, se înregistrează concomitent dreptul, legat indisolubil de - acesta, de proprietate comună în diviziune asupra patrimoniului comun; art. 48 - răspunderea pentru modificarea, folosirea și dispunerea nesancționată de informația referitoare la înregistrarea drepturilor, alin. (1) Introducerea, modificarea, eliminarea înscrisului din registrul bunurilor imobile cu încălcarea modului stabilit, precum și difuzarea și furnizarea nesancționată a datelor din cadastru atrag

cupa sime raspunderea lucratorilor organului cadastral teritorial in conformitate cu legislatia in vigoare, a comis depasirea atributiilor de serviciu soldate cu urmasi grave astfel ca, in baza Deciziei nr. 21/12-3 din 28.07.1994, cet. Popa Tudor i-a fost autorizata demolarea casei vechi si construirea unei case particulare noi in mun. Chisinau, str. Muncesti. 227 „A”, dupa care, la 30.11.2005, in baza procesului verbal de receptie finala a casei de locuit, bunul imobil nou construit, a fost inregistrat dupa el la 24.03.2008 in Oficiul cadastral teritorial, fiind atribuit numarul cadastral 111717102. Proprietar al casei vechi pe care a demolat-o in baza Deciziei primariei mun. Chisinau. cet. Popa Tudor a devenit la 04.04.1994 in baza contractului de vnzare - cumparare a 1 /3 cota parte din bunul imobil al cet. Golovina Maria Vasile.

La 30 aprilie 1999, XXXXXXXXXX activind in functie de inginer cadastral al OCT Chisinau, contrar atributiilor de serviciu, intentionat, a indeplinit actiuni care depasesc in mod vadit limitele rapturilor si atributiilor acordate prin lege, nerespectind atribuirea numerarii cronologice, dublind numerarea constructiilor, adaugind lit. „A”, (inventariata in anul 1964) la casa deja demolata si - constatind inexistentia casei demolate, a eliberat certificatul nr. 12020 din 30.04.1999 pentru receptia finala pe numele cet. M. Golovina cu cota parte de 1.0. In temeiul actului juridic mentionat, prin Decizia primariei mun. Chisinau nr. 14/44-2 din 27.06.2000. a fost recunoscut dreptul de proprietate asupra imobilului construit neautorizat pe teritoriul s. Botanica mun. Chisinau si anume casa de locuit lit. „A” din str. Muncesti, 221-A cu suprafata totala de 30.6 m.p. si suprafata locativa de 18.2 m.p.. construita precum ca de catre dna Maria Golovina. Decizia in cauza fiind inregistrata la organul cadastral la data de 20.07.2000 cu numarul 010011717101. La 29.06.2006 cet. Golovina Maria, in baza contractului de donatie, legalizat de catre notarul Rodica Semionova, a donat 2/3 din bunul imobil terenul cu numarul cadastral 0100117.171, aliat in folosinta, precum si constructiile aflate pe terenul indicat care constau din casa de locuit cu suprafata totala de 30.6 m.p., inclusiv 21.3 m.p. de spatiu locativ, viceul si gardul catre doamna Sischina Tamara Vladimir.

La 01.02.2007, cet. Golovina Maria a decedat, decesul ei fiind trecut in registrul de stare civila la 03.02.2007 cu nr. 507. La 04.10.2007, cet. Sischina Tamara a donat in baza contractului de donatie, autentificat notarial, bunurile daruite ei de catre cet. Golovina Maria, catre cet. Belii Andrei si anume 2/3 din suprafata terenului de 0.06 ha aflat in folosinta, constructiile aflate pe teren, inregistrate cu nr. cadastral 0100117.171.1 cu suprafata totala de 42.3 metri patrați si anume casa de locuit lit. A, alte constructii, viceu - lit. 5., gard. lit. II, astfel imobilul cu numarul cadastral a pierit inca in anul 1995, iar la momentul intocmirii contractelor de donatie din 29.06.2006 si 04.10.2007 bunul imobil donat deja nu mai exista in realitate.” (vol. III, f. d. 68-70).

2.1. Fapta constatata de instanta de fond este calificata in baza: „ ... art. 328 al. (3) lit. d) CP, depasirea atributiilor de serviciu, manifestate prin savarsirea de catre o persoana publica din cadrul oficiului cadastral teritorial Chisinau a unor actiuni care depasesc in mod vadit limitele drepturilor si atributiilor acordate prin lege, cu cauzarea de daune in proportii considerabile drepturilor si intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, soldate cu urmasi grave.” (vol. II, f. d. 70).

3. Sentinta este atacata cu recursurile declarate de: avocatul XXXXXXXXXX, in numele partii vatamata Popa Tudor; procurorul in Procuratura Anticoruptie XXXXXXXXXX si de avocatul XXXXXXXXXX, in numele inculpatei.

4. In recursul avocatului Bondarencu O. se solicita: „ ... adoptarea deciziei privind casarea in tot a sentintei apelate cu dispunerea rejudecarii cauzei de catre prima instanta; Despre timpul si locul examinarii prezentei cereri subsemnatul si clientul meu sa fim informati din timp, in modul stabilit de lege.” (vol. III, f. d. 75).

4.1. In sustinerea recursului, avocatul Bondarencu O. invoca „ ... prin prezenta, din numele si in interesul clientului meu imi exprim dezacordul categoric cu sentinta apelata care este neintemeiata, afectata de nulitate procesuala si pasibila de anulare pentru urmatoarele temeiuri de fapt si de drept: „Aspecte procesuale privind ilegalitatea pronuntarii sentintei apelate: 1.1. Petrecerea sedintei de judecata si examinarea cauzei penale in lipsa inculpatei. Astfel, sedinta de judecata din data de XXXXXXXXXX (la care a fost supusa examinarii si solutiei chestiunii privind incetarea procesului penal) a fost petrecuta de instanta de judecata in lipsa inculpatei, ultima neprezentandu-se la aceasta sedinta de judecata, desi potrivit prevederilor art. 321 al CPP al RM prezenta inculpatului invinuit in savarsirea infractiunii mai putin grave, grave, deosebit sau exceptional de grave la examinarea cauzei penale este obligatorie. Potrivit normei legale pre-citate in cazul neprezentarii inculpatului - judecarea cauzei se amana cu luarea de catre instanta a masurilor legale in vederea asigurarii prezentarii inculpatului la urmatoare sedinta de judecata. Astfel, potrivit prevederilor procesual-penale imperative precitate instanta de judecata (in persoana judecatorului dlui Ion Turcan) nu era in drept sa petreaca sedinta de judecata, sa examineze si sa solutioneze chestiunea privind incetarea procesului penal - in lipsa inculpatei Nina Boicenco, dar urma sa dispuna amnarea judecarii cauzei. Prin urmare, instanta-emitenta sentintei apelate a admis incalcarea grava a procedurii legale de examinare a unei cauze penale, motiv pentru care sentinta apelata este afectata de nulitate. Incalcarea grava a procesului de adoptare si pronuntare a sentintei apelate, manifestata prin ne-deliberarea faptica a judecatorului asupra sentintei. Astfel, la sedinta de judecata din XXXXXXXXXX instanta a pus in discutie cerere sus-mentionata a apararii privind incetarea procesului penal, acordind in ordinea consecutiva cuvintul avocatului dlui Ion Arhiliuc, procurorului dlui XXXXXXXXXX si apoi clientului meu. Dupa ce toti nominalizati s-au expus, judecatorul Ion Turcan nici nu a incercat sa faca aparanta respectarii procedurii penale stabilite de lege (pentru a se retrage in deliberare in vederea solutiei chestiunii examinate, asa cum prevede norma imperativa al 338-339, 382 al CPP al RM), dar a luat de pe masa sentinta apelata deja redactata integral, s-a ridicat in picioare si a dat citire dispozitivului acesteia, dupa ce a transmis setul de sentinte grefierii sale care, la rindul sau, a inminat sentinte fiecarui din participantii prezenti. Prin urmare, modul inadmisibil in care judecatorul Ion Turcan si-a permis adoptarea si pronuntarea sentintei apelate denota incalcarea constienta grava si asumata, precum si desconsiderarea flagrantă a principiului fundamental al legalitatii procesului penal si esentei principiului accesului liber la justitie statuate in art. 7, 19 al CPP al RM. Precum si existenta faptica a solutiei instantei privind incetarea procesului penal (adică a sentintei apelate) chiar inaintea sedintei de judecata cind acesta chestiune urma a fi solutiuonata de instanta. Respectiv incalcari grave ale procesului penal admise de prima instanta atrag nulitatea sentintei apelate si necesitatea rejudecarii cauzei. Omisiunea primei instante de a se expune in sentinta apelata privitor la actiunea civila inaintata de clientul meu dl Tudor Popa. Astfel, adoptind sentinta apelata prima instanta a ignorat drepturile lui Tudor Popa in calitate de partea vatamata si partea civila si nu s-a expus deloc asupra actiunii civile inaintate de clientul meu in acest proces penal, desi acest lucru era si este obligatoriu reiesind din prevederile art. 225(3), art. 397 p. 1) al CPP al RM. Prima instanta a dispus incetarea procesului penal fara a fi prezenta si fara a fi ascultata insasi inculpata Nina Boicenco privitor la faptul daca aceasta este de acord cu incetarea procesului penal pe motivul survenirii prescriptiei tragerii la raspundere penală, dacă recunoaste vina in comiterea infractiunii savarsite, precum si cu privire la alte aspecte legate de chestiunea supusa

examinării. Prin urmare, sentința apelată a fost adoptată cu ignorarea condiției legale principale în vederea încetării procesului penal - celei de administrare în modul stabilit de lege a acordului inculpatei pentru încetarea procesului penal; Admiterea în lipsa de temei a cererii părții apărării privind încetarea procesului. Astfel, sentința apelată a fost emisă de către prima instanța ca urmare a admiterii cererii părții apărării din 09.12.2016 privind încetarea procesului penal. Însă, instanța de judecată a admis aceasta cerere fără însă a se expune asupra motivației invocate de apărare în vederea încetării procesului penal - care radical diferă de motivația primei instanțe din sentința apelată. Or, la baza cererii apărătorului inculpatei stă pretinsa nulitate absolută a mai multor acte procesuale privind pornirea urmăririi penale și punerea sub învinuire a inculpatei, respectiv - prima instanța urma să se expună asupra pretensei nulități invocate de apărare și doar apoi să adopte soluția privind încetarea procesului penal. Însă, în realitate prima instanța a lăsat fără atenție și soluționare solicitările privind pretinsa nulitate a actelor procesuale invocate de apărare, limitându-se la concluzia propriu-zisă de încetare a procesului penal. Prin urmare, sentința apelată este lipsită de temei, deoarece nu cuprinde sinteza și soluționare a celor argumente, care au fost invocate de partea apărării în sprijinul soluției privind încetarea procesului penal.” (vol. III, f. d. 74-75).

5. În recursul procurorului se solicită: „ ... casarea sentinței Judecătoriei mun. Chișinău cu sediul în sectorul Centru, str. Bulgară 43, din XXXXXXXXXX de încetare a procesului penal privind comiterea de către Boicenco Nina a infracțiunii prevăzută de art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal din motivul expirării prescripției tragerii la răspunderea penală. A dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond.” (vol. III, f. d. 79).

5.1. În susținerea recursului, procurorul invocă: „ ... în ședința preliminară apărătorul inculpatei a solicitat încetarea procesului penal din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspunderea penală, invocând că inculpata este de acord cu încetarea procesului penal pe aceste motive, înaintând în acest sens instanței cererea scrisă. În cadrul ședinței preliminare instanța invocând prevederile art. 350 alin. (1) CPP, 332 alin. (1), 275 pct.4) CPP și art. art. 16 alin. 4), 60 alin. (1) Cod penal a încetat procesul penal din motivul expirării prescripției tragerii la răspunderea penală. În partea descriptivă a sentinței pronunțate instanța s-a expus asupra vinovăției inculpatei XXXXXXXXXX invocând în motivarea sa, că acțiunile inculpatei XXXXXXXXXX urmează a fi calificate conform prevederilor art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, (vezi alineatul 5 al sentinței), motivând poziția sa în conformitate cu prevederile art. art. 332, 350, 275 pct. 4) Cod de procedură penală, art. art. 16, 60 Cod penal, norme ce reglementează, în cumul cu prevederile art.285 alin. (1) Cod procedură penală, aplicarea prescripției tragerii la răspunderea penală în privința inculpatului, pe temeiuri de nereabilitare, în timp ce conform dispozitivului instanța nu s-a expus aferent vinovăției sau nevinovăției inculpatei, expunându-se numai asupra încetării procesului penal din motivul expirării prescripției tragerii la răspunderea penală. Pe parcursul efectuării urmăririi penale inculpata Boicenco Nina nu a recunoscut vinovăția, și nici în cererea înaintată în ședința de judecată nu s-a referit asupra recunoașterii faptelor incriminate. Totodată, la 23 decembrie 2016 instanța a adoptat sentința menționată în lipsa inculpatei XXXXXXXXXX, contrar prevederilor art. 321 alin.(2) pct. 1), 2) și 3) Cod de procedură penală, care expres prevede temeiurile de judecare a cauzei în lipsa inculpatului. Prevederile art. 332 Cod de procedură penală se aplică de către instanța la judecarea cauzei, legislatorul făcând trimitere la temeiurile cu privire la încetarea procesului penal, prevăzute de art. art. 275 pct.5)-9), 285 alin.(1), CPP, precum și în cazurile prevăzute de art. 53-60 Cod penal, potrivit prevederilor art. 285 alin. (1) Cod de procedură penală, încetarea urmăririi penale este actul de liberare a persoanei de răspunderea penală și de finisare a acțiunilor procedurale, în cazul în care pe temei de nereabilitare legea împiedică continuarea acesteia, deci constatăm că în speța dată instanța pe lângă examinarea cererii înaintate, urma să stabilească de la inculpată dacă recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunii prevăzută de art.328 alin.(3) lit. d) Cod penal, fapt ignorat de către instanța de fond, pronunțând sentința în lipsa ei. Pe lângă aceasta acuzarea de stat vrea să menționeze că, în speță, instanța, odată cu stabilirea faptului nerecunoașterii vinovăției de către inculpată, urma să purceadă la cercetarea judecătorească prin examinarea probelor acuzării și probelor apărării și odată cu examinarea lor și închiderea dezbaterilor și rostirea ultimului cuvînd de către inculpat, instanța urma să adopte sentința prin prisma prevederilor art.389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură penală conform constatărilor indicate în partea descriptivă a sentinței. Astfel, considerăm sentința emisă la XXXXXXXXXX a fi una neîntemeiată și pasibilă casării, dat fiind faptul că motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii și judecata a avut loc în lipsa inculpatului.” (vol. III, f. d. 78-79).

6. În recursul avocatului Arhiliuc I. se solicită: „ ... a casa parțial sentința Judecătoriei sect. Centru mun. Chișinău, din 23 decembrie 2016, prin care a fost încetat procesul penal privind comiterea de către Boicenco Nina a infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal din motivul expirării prescripției tragerii la răspundere penală, fiind pronunțată o decizie în care în partea descriptivă a sentinței la descrierea faptei incriminate să se indice cuvintele „ Potrivit rechizitoriului inculpata Boicenco Nina se învinuiește, precum că ... ”. La fel, să fie declarate nule ordonanța de punere sub învinuire a lui Boicenco Nina din 14 septembrie 2015 și rechizitoriul întocmit la 18 octombrie 2016.” (vol. III, f. d. 84).

6.1. În susținerea recursului, avocatul Arhiliuc I. invocă: „ ... prezenta cauză penală a fost pornită de către CNA la 13 ianuarie 2015, iar potrivit ordonanței de punere sub învinuire din 14 septembrie 2015 și rechizitoriului din 18 octombrie 2016, fapta penală pe art. 328 alin. (3), lit. d) Cod penal, presupus săvîrșită de inculpata Boicenco Nina, a avut loc la 30 aprilie 1999. Așa fiind, urmărirea penală împotriva lui Boicenco Nina, pentru săvîrșirea presupusei fapte de la 30 aprilie 1999, prevăzute de art. 328 alin.(3) lit. d) Cod penal, s-a efectuat contrar dispozițiilor legii cu depășirea a 17 ani de la expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală de 15 ani, care expirase la 30 aprilie 2014. Astfel, în acest context procurorul urma să se conducă în mod obligatoriu de prevederile imperative a Legii - art. 275 CPP. Așa fiind, prevederile art. 275 CPP, - Circumstanțele care exclud urmărirea penală, - este o normă de drept care conține o garanție în sensul art. 6 (certitudinea securității juridice) coroborat cu art. 7 din Convenția Europeană împotriva abuzurilor procurorilor (agenții statului) de a nu urmări și pedepsi penal persoana, a nu o supune unor intimidări, audieri, șantaj etc. Așa fiind, rezultă că ordonanța de punere sub învinuire a lui Boicenco Nina din 14 septembrie 2015 și rechizitoriul întocmit la 18 octombrie 2016, sunt lovite de nulitate absolută ca acte procedurale efectuate peste expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală de 15 ani stipulat expres la art. 60 Cod penal raportat la prevederile art. 275 CPP, - Circumstanțele care exclud urmărirea penală, - Totuși, necătfînd la faptul că avocatul Ala Kebak a depus un demers la 09 august 2016, cu privire la încetarea procesului penal pe motivele indicate mai sus, adresat Procuraturii Anticorupție, - demersul a fost lăsat fără examinare, iar procurorul XXXXXXXXXX prin abuzuri de serviciu, adică contrar normelor de drept cu caracter imperativ enunțate supra, a emis ordonanța de punere sub învinuire a lui Boicenco Nina din 14 septembrie 2015 și a întocmit rechizitoriul la 18 octombrie 2016, cu expedierea cauzei penale instanței de judecată. În atare circumstanțe, rezultă că ordonanța de punere sub învinuire a lui Boicenco Nina din 14 septembrie 2015 și rechizitoriul întocmit la 18 octombrie 2016, sunt lovite de nulitate absolută ca acte procedurale efectuate peste expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală (incertitudinea securității juridice paragraful 1 art.6 CEDO) de 15 ani stipulat expres la art.60 Cod penal raportat la prevederile art. 275 CPP. - Circumstanțele care exclud urmărirea penală.

În ședința preliminară partea apărării a solicitat printr-un demers motivat încetarea procesului penal pe motivul expirării prescripției tragerii la răspundere penală, deoarece consideră că dosarul a fost intentat ilegal din start, dat fiind faptul că Legea interzice expres și categoric pornirea urmăririi penale, iar acuzațiile incriminate lui Boicenco Nina nu au un caracter penal, fiind raporturi civile soluționate deja prin trei hotărâri irevocabile ale Colegiului civil al Curții Supreme de Justiție din 10 noiembrie 2010; 08 iulie 2015; 14 septembrie 2016, pe care așa zisa parte vătămată Popa Tudor a refuzat să le anexeze la dosarul penal și, nici procurorul nu le-a interpellat de la instanțe pentru stabilirea adevărului.

Prima instanță a comis o eroare de drept procedural, în sensul că în partea descriptivă a sentinței de încetare a procesului penal a descris fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, dar corect urma să indice învinuirea pe baza căreia cauza penală în privința învinuitei Boicenco Nina a fost trimisă în judecată. Adică, partea descriptivă a sentinței urma să se înceapă cu cuvintele „Potrivit rechizitoriului inculpata Boicenco Nina se învinuiește, precum că ...”. Această soluție se impune prin faptul că, termenul prescripției tragerii la răspundere penală a lui Boicenco Nina a expirat nu după terminarea urmăririi penale, întocmirea rechizitoriului și expedierea cauzei în instanța de judecată, dar a expirat pînă la începerea urmăririi penale, respectiv pînă la înaintarea învinuirii, ceea ce prezumă că toate actele procedurale, inclusiv mijloacele de probă și procedeele probatorii exercitate de organul de urmărire penală sunt nule prin prisma art.275 pct.4) CPP, coroborat cu art.60 alin. (1) lit. c) Cod penal, art. 230, 251 alin. (2), (3) CPP. Această situație de la art.275 pct.4) CPP este asemănătoare cea de la art.275 pct.8) CPP „ în privința unei persoane există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale sau de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații”, astfel și în acest caz similar se consideră că începerea urmăririi penale a fost contrară legii, ceea ce, la fel, prezumă că toate actele procedurale, inclusiv mijloacele de probă și procedeele probatorii exercitate de organul de urmărire penală sunt nule. Din aceste motive, instanța de judecată nu este în drept să facă în textul sentinței, careva expresii sau concluzii despre vinovăția inculpatei Boicenco Nina, or demersul de încetare a procesului penal și fost formulat în acest sens (enunțat supra), astfel dînsa nici nu și-a recunoscut vinovăția, deoarece intentarea procesului penal și administrarea ulterioară a probelor au fost contrare legii, astfel că organul de urmărire penală nu era în drept să decidă asupra vinovăției inculpatei Boicenco Nina. Or, în speță nu există situația, distinctă de cea reținută în prezenta sentință, adică cînd prescripția tragerii la răspundere penală, a intervenit după finisarea urmăririi penale, situație care impune o altă soluție - de exercitarea cercetării judecătorești, stabilirea vinovăției și apoi încetarea procesului penal. Din considerentele enunțate supra, partea apărării a solicitat în demersul de încetare a procesului penal intentat contrar legii împotriva lui Boicenco Nina,- declararea nulă a ordonanței de punere sub învinuire a lui Boicenco Nina din 14 septembrie 2015 și rechizitoriului întocmit la 18 octombrie 2016, care sunt lovite de nulitate absolută ca acte procedurale efectuate peste expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală (incertitudinea securității juridice paragraful 1 art. 6 CEDO), - viciu fundamental care poate duce în consecință la o ulterioare condamnare la CEDO a Guvernului Republicii Moldova. Însă, prima instanță a trecut cu vederea această solicitare și nu s-a pronunțat în sentința adoptată, or în sensul art. 394 alin. (4) CPP, această solicitare urma a fi acceptată ca un argument la motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal. A se vedea textul alin. (4) art. 394 CPP, - „Partea descriptivă a sentinței de încetare a procesului penal trebuie să conțină descrierea și motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal”. Astfel spus, în cazul în care legea expres interzice pornirea urmăririi penale în raport cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală, rezultă logic că este interzis sub nulitate exercitarea oricăror acte procesuale, iar luînd în considerație că inculpata nu recunoaște acuzațiile incriminate ilegal sub aspect procedural, - se deduce că nici o instanță de judecată nu poate decide asupra vinovăției inculpatei în asemenea situație de drept. Astfel că, și instanța se află în imposibilitate procesuală de a desfășura în continuare procesul penal și a stabili în mod legal vinovăția.” (vol. III, f. d. 80-84).

7. Procedura privind citarea este îndeplinită.

8. În ședința de judecată în recurs:

- procurorul și avocatul părții vătămate au susținut propriile recursuri și s-au pronunțat pentru respingerea recursului avocatului inculpatei, motivând că este nefondat;

- avocatul inculpatei a susținut propriul recurs și s-a pronunțat pentru respingerea a celorlalte recursuri, motivând că sunt nefondate;

- inculpata Boicenco N. nu s-a prezentat, însă, prin cerere, a solicitat judecarea cauzei în recurs în absența acesteia.

Audiînd opinia participanților la proces, care s-au pronunțat pentru judecarea recursurilor în absența inculpatei, în conformitate cu prevederile articolului 447 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța judecă cauza în recurs în lipsa inculpatei Boicenco N.

8.1. În ședința de judecată în recurs n-au fost prezentate documente noi; a fost verificat materialul din dosarul cauzei.

9. Judecând cauza în recurs, instanța conchide: admite recursurile nominalizate, casează sentința atacată, total și dispune rejudecarea cauzei de către aceiași instanța judecătorească, în alt complet de judecată.

10. Recursurile sînt declarate în termenul prevăzut de articolul 439 CPP.

11. Temeiurile de drept care duc la soluția enunțată sunt:

11.1. Potrivit procesului – verbal al ședinței de judecată din 23 decembrie 2016, avocatul Arhiliuc I., prin cerere scrisă, semnată și de inculpată, a solicitat instanței de fond adoptarea unei sentințe de încetare a procesului penal, invocând motivul că a intervenit prescripția tragerii la răspundere penală. (vol. III, f. d. 29-33).

11.2. În atare situație, instanța de fond, în conformitate cu prevederile articolelor 321, 332 alin. (1), 285 alin. (1) și 2) și 275 pct. 4) Cod de procedură penală, trebuia să soluționeze chestiunea privind participarea inculpatei la judecarea cauzei și efectele absenței ei și, după caz, să audieze inculpata în vederea stabilirii vinovăției și, respectiv, voinței ei privind încetarea procesului penal în temeiul

intervenirii prescripției privind tragerea la răspundere penală.

Din lucrările cauzei rezultă că instanța de fond n-a îndeplinit prevederile legale, astfel încât a dat sentința contrar legii.

11.3. Potrivit procesului – verbal al ședinței de judecată din 23 decembrie 2016, inculpata nu s-a prezentat în fața instanței, iar președintele ședinței, punând în discuție posibilitatea continuării ședinței în lipsa inculpatei, nu a deliberat asupra acestei chestiuni (vol. III, f. d. 66-67); totodată s-a retras pentru deliberare și a adoptat sentința de încetare a procesului penal.

11.4. Totodată, analizând cererea pusă la baza sentinței de încetare a procesului penal, se observă că inculpata și avocatul Arhiliuc I., invocă motive de nulitate absolută a actelor procedurale efectuate de organul de urmărire penală și, respectiv, este respinsă învinuirea înaintată prin actul de învinuire.

Astfel, instanța de fond, pronunțând sentința de încetare a procesului penal în ședința preliminară, incorect a reținut starea de fapt, ca fiind dovedită, de vreme ce inculpata nu-și recunoaște vinovăția și nu este cercetat probatoriul cauzei.

11.5. Procedând în asemenea mod, instanța de fond n-a acordat deplină eficiență prevederilor legale enunțate și, pe cale de consecințe juridice, erorile de drept stabilite semnalizează temeiul pentru recurs menționat la articolul 444, alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală: hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

12. Urmare a considerentelor relevate supra, potrivit legii, se impune soluția enunțată în concluzie: casarea sentinței atacate și trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță.

13. Procedura de rejudecare și limitele acesteia, după casarea sentinței în recurs, se va desfășura în condițiile stipulate la articolul 451 Cod de procedură penală, concomitent fiind examinate și motivele invocate de recurenți, în limitele competenței.

Rejudecând cauza după casarea sentinței în recurs, instanța va ține seama de indicațiile, avute în vedere la soluționarea recursurilor judecate, astfel încât, fiind necesară administrarea de noi probe suplimentare, urmează să fie interpretate corect normele de drept ce reglementează judecata în primă instanță și, în consecință, să fie pronunțată o hotărâre legală, întemeiată și motivată.

14. În conformitate cu prevederile articolelor 449 alin. (1), pct. 2), lit. c) - 450 Cod de procedură penală, în numele Legii, instanța de judecată

D E C I D E:

admite recursurile declarate de avocatul XXXXXXXXXXXX, în numele părții vătămate Popa Tudor, de procurorul în Procuratura Anticorupție XXXXXXXXXXXX și de avocatul XXXXXXXXXXXX, în numele inculpatei, casează sentința Judecătorei Centru, municipiul Chișinău din 23 decembrie 2016 privind-o pe XXXXXXXXXXXX, integral, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond – Judecătoria Chișinău (sediul Centru), în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căii de atac.

Președintele ședinței de judecată

Judecătorul

Judecătorul